

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 22 – 375/2

Дата: 27.02.2012

ДО

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И
МОБИЛНОСТ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршена е ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност (во натамошниот текст НАЕОПМ) - сметка на основен буџет (637-15), за 2010 година.

За годините кои и претходат на годината што е предмет на оваа ревизија, не е вршена ревизија.

Врз основа на резултатите од ревизијата, изразуваме негативно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи за годината која е предмет на ревизијата, како и за прашањата во врска со усогласеноста на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива.

Со ревизијата утврдивме дека не е извршено правилно разграничување на должностите во неколку битни сегменти од работењето на Агенцијата, односно во текот на 2010 година сметководствената евиденција и благајната ја води едно исто лице, книгите на капитален имот и книгата на влезни фактури ја води истото лице кое ја води сметководствената евиденција, а воспоставените контроли во врска со точноста, реалноста и објективноста на податоците прикажани во фактурите и условите од спроведената постапка за јавни набавки и склучените договори, се непрецизни и истите не обезбедуваат уверување за нивната усогласеност.

Не е извршен попис на побарувањата, обврските и залихите на материјалите на ден 31 декември 2010 година, пописните листи не се потпишани од страна на членовите на пописната комисија, а податоците во истите се добиени од сметководствената евиденција пред отпочнување на физичкото попишување. Не е изготвен извештај за извршениот попис.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 1

_____

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Констатиравме поголем број на грешки и пропусти при водењето на сметководствената евиденција во поглед на евидентирањето на постојаните средства, побарувањата и обврските, како и грешки при сметководственото затворање на расходите и евиденцијата на промените во благајната на Агенцијата.

При спроведувањето на постапките за јавни набавки не се почитувани одредбите пропишани со Законот за јавни набавки.

По однос на наведеното, укажуваме дека одговорните лица во Агенцијата треба да преземат активности во насока на:

- зацврстувањето на функционалноста на интерните контроли и остварување на правилно, целосно и суштинско разграничување на должностите,
- спроведување на целосен попис во согласност со важечките законски и подзаконски прописи,
- обезбедување на реално, објективно, целосно и навремено евидентирање на состојбата на сите позиции во Билансот на состојбата и Билансот на приходи и расходи, како и
- спроведување на сите активности што комисиите за јавни набавки треба да ги спроведат во поглед на транспарентно спроведување на постапките за ЈН.

1. Вовед

- 1.1 Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи од страна 14 до 16 заедно со ревизија на усогласеност на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност (НАЕОПМ) - сметка на основен буџет, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, преглед на промени на извори на капиталните средства за 2010 година и преглед на значајни сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.
- 1.2 Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3 Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на НАЕОПМ за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.
- 1.4 Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, застапувано од:
  - Бошко Нелкоски – директор од 24.03.2009 до 10.03.2010
  - Ратко Капушевски – в.д. директор од 10.03.2010 до 20.04.2010
  - Љубинка Андоновска – директор од 20.04.2010

Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците на НАЕОПМ се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 3

_____

2. Цели и делокруг на ревизијата

- 2.1 Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1 е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки, и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.
- Цел на ревизија на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.
- 2.2 Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.
- 2.3 Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања докази коишто ги поткрепуваат износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали се резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовката и објективното презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.4. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 25.10.2011 до 22.11.2011 кај НАЕОПМ од тим на Државниот завод за ревизија

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија на ден 13.12.2011 година.

На ден 02.02.2012 година примени се забелешки од поранешниот директор на субјектот (Љубинка Андоновска), број 22-322/1, по Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор.

Забелешките се разгледани и е оценето истите да не се прифатат бидејќи не содржат нови докази кои ќе ги променат констатациите изнесени во Нацрт извештајот.

Текстот на забелешките и одговорот на ревизијата се дадени во прилог кон овој Конечен извештај.

3.1. Интерни контроли

Ревизијата констатира дека одговорните лица во Агенцијата донеле интерни акти за воспоставување систем на интерни контроли и пишани процедури за движењето на документацијата со кои се дефинирани и разграничени надлежностите и одговорностите во поглед на потврдување на комплетноста и веродостојноста на документацијата што ќе спречат ризик од плаќања на некомплетна и непотврдена документација како и почитување на договорените услови за плаќање. Меѓутоа, овој систем во пракса не функционира при што се утврдени следните слабости и неправилности:

- Во текот на 2010 година до 11 месец сметководствената евиденција и благајната ги води едно исто лице со што не е извршено фактичко разграничување на должностите при евидентирањето на промените во овие две евиденции. По овој датум извршено е формално префрлање на надлежноста за евидентирање на промените во благајната на друго лице (технички секретар), но фактички истата ја води сметководителот во соработка со техничкиот секретар. Вака воспоставениот систем на евидентирање не е во согласност со член 20 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и создава ризик од појава на измами и грешки при евидентирањето на финансиските промени во благајната.
- Агенцијата има воспоставено книга на влезни фактури и книга на капиталниот имот меѓутоа водењето на оваа помошна евиденција му е препуштено на истото лице кое ја води сметководствената евиденција. Со оглед на тоа што водењето на овие книги има за цел контрола на прикажаната состојба на постојаните средства и обврските кон добавувачите во сметководствената евиденција, со назначување на сметководителот за лице кое е одговорно да ја води оваа евиденција не е остварена целта за разграничување на должностите и одговорностите.
- Воспоставените интерни контроли во Прирачникот за финансиските процедури, а во врска со точноста, реалноста и објективноста на податоците прикажани во фактурите кои се доставени од страна на добавувачите се непрецизни и со истите не се опишани постапките кои треба да се превземат со цел да се обезбеди уверување дека е извршено фактурирање во согласност со условите од спроведената постапка за јавни набавки и склучените договори.

Препорака

Директорот на агенцијата да иницира доработка на пишаните процедури во врска со водењето на помошната евиденција и контролата на примените фактури за извршени услуги, набавените стоки и извршените работи, како и да се изврши комплетно фактичко разграничување на позицијата сметководител од позицијата благајник.

3.2. Финансиски извештаи

Биланс на состојба

3.2.1. НАЕОПМ има извршено набавки на материјали за административно работење и материјали за одржување на хигиената кои согласно Законот и Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници не се евидентирани во сметководствената евиденција на соодветните конта на залихи. Најчеста пракса е при приемот на материјалите истите да се стават во употреба, иако сите количини не можат веднаш да се потрошат и истите се чуваат во посебна просторија. Поради ова одговорните лица во НАЕОПМ не обезбедиле материјална одговорност во врска со приемот и издавањето на материјалите и ситниот инвентар согласно потребите на вработените и НАЕОПМ. Оваа практика придонесува одговорните лица во Агенцијата да немаат точен податок за видот и количеството на материјали кои ги поседува НАЕОПМ, што го оневозможува планирањето на идните набавки според реалните потреби, создава ризик од нерационално користење и има за ефект нереално и необјективно прикажување на состојбата на материјалите на залиха и во употреба.

Препорака

НАЕОПМ да обезбеди целосна и точна финансиска евиденција на примените и издадените материјали и ситен инвентар, а за приемот на стоките да се назначи лице кое ќе обезбеди целосна и точна материјална евиденција на извршениот прием и издавање на материјалите.

3.2.2. Пописот на средствата и изворите на средства со состојба на 31 декември 2010 година не е извршен во согласност со член 21 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и членовите 29-35 од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, од следните причини:

- Извршениот попис не е целосен, односно не е извршен попис на побарувањата, обврските и залихите на материјали и ситен инвентар на агенцијата. Поради ова не се спроведени постапките предвидени во членот 29 и 31в од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници;
- Податоците кои се наведени во пописните листи се добиени од сметководството пред вршењето на физичкото броење. Наведеното не е во согласност со член 33а од Правилникот за сметководство на буџети и

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

буџетски корисници што доведува до сомневање дека пописната комисија има извршено фактички попис на постојаните средства при што целосно се попишани сите затекнати постојани средства;

- Поединечните пописни листи не се потпишани од страна на членовите на пописната комисија што не е во согласност со член 31 од Правилникот за сметководство на буџети и буџетски корисници;
- Не е издаден извештај за извршениот попис согласно член 35 од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, ниту се спроведени постапките предвидени со членот 31а алинеи 4-6 од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, според кои треба да се утврдат материјални и вредносни разлики помеѓу фактичката состојба утврдена со попис и сметководствената состојба и утврдување на причините за евентуалните разлики;

Пропустите и грешките во извршениот попис не даваат доволно уверување за реалноста и објективноста на состојбите прикажани во Билансот на состојба на ден 31.12.2010 година.

Препорака

Директорот на НАЕОПМ да преземе активности со цел да се обезбеди целосно спроведување на попис на средствата и изворите на средствата со кои располага Агенцијата, како што е предвидено со законските и подзаконските прописи.

3.2.3. Со извршените тестирања на соодветните позиции од Билансот на состојбата на ден 31 декември 2010 година ги утврдивме следниве состојби:

- НАЕОПМ сметководствено не ги евидентира побарувањата од вработените по основ на дадени аванси за службени патувања што не е во согласност со член 2 и член 6 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Поради ова одговорните лица во Агенцијата немаат увид во фактичката состојба на побарувањата, што има за ефект нереално и необјективно прикажување на финансиските извештаи и создава можност за ненавремено доставување на сметките од реализираните службени патувања во законски предвидениот рок од 7 дена.
- Во текот на годината сметководствено не се евидентирани примените фактури од добавувачи што не е во согласност со член 2 и член 6 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници, а истите се евидентираат во моментот на нивното плаќање. Поради ова одговорните лица во Агенцијата, во текот на годината немаат увид во фактичката состојба на доспеаните обврски. На крајот на годината извршено е евидентирање на сите неплатени фактури во Билансот на состојбата на ден 31.12.2010 година при што е направена грешка и за вкупниот износ на достасаните фактури зголемена е позицијата Пасивни временски разграничувња наместо позицијата Обврски кон добавувачите во висина од 350 илјади денари. Исто така не е извршено евидентирање на пресметаната плата на вработените во Агенцијата за месец декември

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

2010 година на соодветната позиција за Обврски за плати и други обврски кон вработените. Наведеното има за ефект нереално и необјективно прикажување на податоците во финансиските извештаи и може да доведе до судски спорови со добавувачите.

- Поради непренесена почетна состојба на одделни сметковни позиции и несоодветни книжења на промените во текот на годината констатиравме разлика во висина од 1.076 илјади денари во искажаната состојба на позицијата Постојани средства во Билансот на состојба во однос на состојбата која е прикажана на истата позиција во главната книга. Како резултат на наведеното не е остварено точно и вистинито евидентирање на состојбата на Постојаните средства во главната книга што не е во согласност со член 2 од Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници;
- Пресметката на амортизацијата е извршена со употреба на стапки кои не соодејствуваат со годишните стапки за отпис на долгорочните средства пропишани во Правилникот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Од извршениот увид во доставената пресметка за амортизација утврдивме дека за најголемиот дел од постојаните средства е пресметана амортизацијата со употреба на стапка од 20% иако за дел од евидентираниите постојани средства согласно гореспомениот Правилник се пропишани стапки за отпис повисоки или пониски од употребената. На овој начин е утврдениот износ на амортизација е погрешен и не ја прикажува реално и објективно сегашната вредност на постојаните средства и капиталот во сопственост на НАЕОПМ;

Препорака

Одговорниот сметководител да изврши целосно и навремено евидентирање во сметководствената евиденција на сите влезни фактури и побарувања од вработените, да изврши пресметка на амортизацијата со употреба на правилни стапки за отпис на долгорочните средства и да обезбеди целосна и точна евиденција на сите позиции во Билансот на состојбата во главната книга.

Биланс на приходи и расходи

3.2.4. Со извршените тестирања на соодветните позиции од Билансот на приходи и расходи за 2010 година ги утврдивме следниве слабости:

- Констатиравме разлики во висина од 15 илјади денари во искажаните расходи и приходи во Завршната сметка на НАЕОПМ и главната книга. Оваа разлика се појавува поради грешка при спроведувањето на завршните книжења на реализираните расходи, како и поради непрокнижени позитивни курсни разлики на соодветните позиции во Билансот на приходи и расходи, што не е во согласност со член 2 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.
- Одговорниот сметководител нема извршено сметководствено евидентирање на расходите кои се платени преку денарската и девизната

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 8

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

благајна. Редовна пракса е подигнатата готовина од жиро сметката во благојничкиот извештај да се евидентира како влез во благојната и истовремено истиот износ да се евидентира како расход во сметководствената евиденција без оглед на фактот што расходите не се покриени со приложени сметки за настанатите плаќања во висина на расходуваниот износ. Поради наведеното во текот на годината, во благојничките извештаи е искажано салдо на парични средства, кое не е искажано во сметководствената евиденција на соодветната позиција и не е извршено правилно евидентирање на направените расходи на соодветните позиции. Исто така Агенцијата располага со една кредитна картичка на која на 31.12.2010 година е искажана состојба во висина од 21 илјада денари без истото да биде евидентирано на соодветната позиција во Билансот на состојбата. Како резултат на овој погрешен сметководствен пристап висината на расходите на поединечните позиции во Билансот на приходи и расходи и висината на паричните средства во Билансот на состојбата на ден 31.12.2010 година, се нереално и необјективно прикажани поради што се јавува и можност од грешки и злоупотреби на паричните средства во денарската и девизната благојна на НАЕОПМ.

- Како резултат на непрецизностите во врска со контролата на точноста, реалноста и објективноста на фактурите кои се доставуваат од страна на добавувачите одговорните лица во НАЕОПМ имаат дадено одобрение за исплата на фактури кон авторска агенција во кои износот на пресметаната агенциска провизија е повисок во однос на условите дадени во понудата на избраниот економски оператор.

Препорака

Одговорниот сметководител да обезбеди реално и објективно евидентирање на сите реализирани приходи и расходи, со особен акцент на објективното сметководственото евидентирање на расходите кои се реализирани преку благојната на Агенцијата. Завршните книжења да се спроведат врз основа на востановената практика и во согласност со основните сметководствени начела на буџетското сметководство со што ќе се спречи појава на разлики во состојбата прикажана во Главната книга и презентираниите Финансиски извештаи .

3.2.5.НАЕОПМ во текот на 2010 година има извршено исплати за реализирани службени патување и извршени услуги за кои ги утврдивме следните недостатоци:

- Извршени се исплати на дневници на неколку вработени во Агенцијата за реализирани службени патувања во висина од 50% од утврдениот износ со Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство (Сл. Весник 50/00, 64/01, 110/08). Со оглед на тоа што лицата упатени на службено патување приложиле сметка за сместување со која во целост се платени трошоците за исхрана, или воопшто неприложиле сметка за

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- сместување, согласно членот 10 од наведената Уредба на овие лица требало да им биде исплатен износ во висина од 20% од износот;
- Извршени се исплати на голем број сметкопотврди за такси превоз, од благајната на Агенцијата, во поединечен износ од 800 до 1.000 денари или во вкупен износ од 35 илјади денари, на релација од НАЕОПМ до Аеродромот Петровец. Бројот на приложените сметки во документацијата го надминува бројот на реализираните службени патувања во странство што наведува на заклучок извршените исплати се неосновани и не биле во функција на работењето на НАЕОПМ. Исто така извршени се исплати сметки за такси превоз на различни релации во рамките на Град Скопје без да се наведат лицата кои користеле такси превоз и потребата од истиот и врз основа на приложени сметкопотврди без фискални сметки во прилог поради што не е потврдена вистинитоста и реалноста на извршените услуги.
  - Во текот на 2010 година, на дел од вработените по основ на прекувремена работа исплатени им се средства во износ од 184 илјади денари. Извршените исплати не се поткрепени со соодветна поткрепувачка документација, односно листи од електронскиот систем на евиденција како доказ за прекувремените работни часови како и налог од претпоставениот. Поради тоа, искажуваме несигурност во поглед на реалноста и објективноста на прикажаните прекувремени работни часови и основаноста на извршената исплата по овој основ

Ваквата состојба не е во согласност со член 2 од Законот за извршување на буџетот и има за ефект исплата на средства без правен основ и некономично трошење на истите.

Препорака

Директорот на НАЕОПМ да врши одобрување на трошоци само доколку истите се направени за потребите на Агенцијата во согласност со законските и подзаконските прописи.

3.3.Користење на средства согласно Законот за јавни набавки

3.3.1. Со цел уверување во усогласеноста на користењето на средствата на НАЕОПМ за 2010 година со Законот за јавни набавки, извршивме ревизија на начинот и постапките за доделување на договори за јавни набавки од аспект на законските барања: обезбедување на конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и рационално и ефикасно искористување на средствата, како и реализацијата на доделените договори за јавни набавки. Со ревизијата беа опфатени вкупно 7 постапки за јавни набавки спроведени во 2010 година по кои се склучени договори во вкупен износ од 2.470 илјади денари.

Во врска со спроведените постапки за ЈН ги утврдивме следните слабости:

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 10

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- Три набавки за кои се склучени договори во вкупен износ од 1.650 илјади денари се спроведени со постапка за јавна набавка со барање за прибирање на понуди без објавување на оглас, иако вкупната сума на секоја од овие три набавки, која е предвидена со решението за распишување на постапката е во висина до 20.000 евра. Како резултат на несоодветно применета постапка намален е лимитот на поднесување на понуди од 14 на 7 дена и не е извршено објавување на оглас што не е во согласност со членот 100 од Законот за јавни набавки. На овој начин е намалена транспарентноста на постапката, што резултира со смалена конкурентност и недоставување на понуди од страна на заинтересирани економски оператори.
- По спроведена постапка за јавни набавки, склучен е договор со еден економски оператор за вршење на преведувачки услуги. Во склучениот договор недостасува одредба во врска со вкупната цена на чинење на услугата, а во членот 4 од истиот наведено е дека услугите ќе се наплатуваат согласно добиената понуда за која не е наведено дека представува прилог кон договорот. Исто така не е прецизиран и рок на времетраење на договорот, односно во членот 2 е наведено дека договорот се склучува со времетраење до 31.12.2010 година со можност истиот да биде продолжен, иако со тендерската документација за оваа јавна набавка децидно е наведено рокот за извршување на оваа услуга да трае до 31.12.2010 година. Погоре наведеното отвара можност од утврдување на произволни цени на извршените услуги и продолжување на времетраењето на договорот од предвидениот рок со што се јавува можност за фаворизирање на избраниот економски оператор и се доведува во прашање потребата од спроведување на постапка за јавни набавки.

Препораки

1. Постапките за јавни набавки да се спроведуваат на начин кој е опишан во Законот за јавни набавки со доследно почитување на сите одредби од истиот.
2. Склучените договори со избраните економски оператори да ги содржат сите неопходни елементи и прилози од значење за прецизно утврдување на односите помеѓу договорните страни.

Вкупни ефекти од наодите

Поради ефектите од наодите изнесени во точката 3.2. кои се однесуваат на неевидентирање на побарувањата од вработените и набавените материјали и ситен инвентар, направени грешки во евидентирањето на обврските од добавувачите, неточно евидентирање на состојбата на постојаните средства и применети погрешни стапки за пресметка на амортизацијата, неправилно водење на сметководствената евиденција во благајничкото работење, како и неправилности во извршениот попис, ревизијата изрази негативно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 11

4. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 3.2. финансиските извештаи не ја прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност – сметка на основен буџет, на ден 31 декември 2010 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 3.2. и 3.3, активностите, финансиските трансакции и информации, рефлексирани во финансиските извештаи на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност - сметка на основен буџет, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени практики.

5. Нагласување за прашања на неизвесност и континуитет

НАОЕПМ сметководствената евиденција ја врши во интегриран сметководствен систем, кој е дизајниран за да ги задоволи потребите кои ги налага домицилното законодавство, меѓутоа и законодавството на ЕУ, со оглед на тоа што Агенцијата е корисник на средства од ИПА фондовите на ЕУ. За потребите за работењето со овој систем, во минатите години НАОЕПМ има извршено обука на неколку лица кои биле ангажирани во Агенцијата врз основ на склучени договори за авторски услуги. Ревизијата има обврска да извести дека раководните лица на НАОЕПМ, препознавајќи ја потребата од помош на вработените во делот на сметководственото евидентирање и работењето со интегрираниот сметководствен систем, врз основа на претходно спроведена постапка за ЈН склучиле договор со една фирма за вршење на консултантски услуги од областа на сметководственото работење. Во месец мај 2010 година, со објаснување дека консултантските услуги се непотребни, директорот на Агенцијата го има раскинато договорот со консултантот (договорот е со важност до 12/2010 година). Ваквата состојба во голема мерка придонела за појавата на грешките кои се опишани во наодите од овој извештај, а во врска со неможноста на одговорните лица во НАОЕПМ да ни презентираат Бруто биланси со состојби кои се идентични со состојбите прикажани на соодветните позиции во Завршната сметка за 2010 година, евидентирање на Постојаните средства на само една сметка во Главната книга, грешки при спроведувањето на завршните книжења во сметководствената евиденција и друго што може да доведе до проблеми во комуникацијата со органите на ЕУ и нови рестриктивни мерки во поглед на располагањето со средствата од ИПА фондовите.

Поради наведеното потребно е НАОЕПМ да преземе активности во насока на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

извршување на неопходните прилагодувања на интегрираниот систем за сметководствена евиденција и дополнителна обука на постојниот кадар во Агенцијата со што ќе се обезбеди реалност и објективност со сметководственото известување.

Скопје, 22.02.2012 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 13

_____

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2010 година			
			во 000 денари
Опис на позицијата		2010	2009
Приходи			
Трансфери и донации		20.482	23.067
Вкупно приходи		20.482	23.067
Расходи			
Тековни расходи			
Плати, наемнини и надоместоци		10.804	9.321
Стоки и услуги		9.631	13.212
Вкупно тековни расходи		20.435	22.533
Капитални расходи			
Капитални расходи		47	534
Вкупно капитални расходи		47	534
Вкупно расходи		20.482	23.067
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување		0	0
Нето вишок на приходи - добивка по оданочување		0	0

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 14

_____

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ			
			во 000 денари
Опис на позицијата	2010	2009	
Актива			
Тековни средства			
Активни временски разграничувања	350		0
Вкупно тековни средства	350		0
Постојани средства			
Материјални средства	799		1.001
Вкупно постојани средства	799		1.001
Вкупна актива	1.149		1.001
Пасива			
Тековни обврски			
Пасивни временски разграничувања	350		0
Вкупно тековни обврски	350		0
Извори на средства			
Извори на капитални средства	799		1.001
Вкупно извори на деловни средства	799		1.001
Вкупна пасива	1.149		1.001

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 15

_____

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637-15)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ПРЕГЛЕД		
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2010 ГОДИНА		
		во 000 денари
О П И С	Државен јавен капитал	Вкупно
Состојба 01.01.2010 година	1.001	1.001
Зголемување по основ на:	48	48
Набавки	48	48
Намалување по основ на:	250	250
Отпис на капитални средства		-
Ревалоризација на отпишани капитални средства		-
Амортизација	250	250
Состојба 31.12.2010 година	799	799

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 16

_____

До:
Државен завод за ревизија
на Република Македонија

Врска: Ревизорски извештај за Национална агенција за европски образовни програми и мобилност за 2010 година

Предмет: Известување

Почитувани,

Ве известувам дека, во својство на поранешен директор на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност, првичниот ревизорски извештај за 2010 година ми беше доставен на 27.01.2012 година (петок) во 17:30h. Бидејќи објективно немаше време суштински да се произнесам во предвидениот рок, Ве известувам дека ќе се произнесам најитно, не подоцна од 3.02.2012 година.

Со почит,

Љубинка Андоновска

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
СКОПЈЕ

Примено: 02.02.2012			
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
22	322	1	

До

Државен завод за ревизија
на Република Македонија

Врска: Нацрт извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност за 2010 година

Предмет: Доставување на забелешки

Почитувани,

Би сакала да ја искористам можноста да доставам забелешки на Нацрт извештајот за извршена ревизија на финансиските извештаи на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност за 2010 година, Ваш број 22-129/7, кои се однесуваат на работењето на Националната агенција за времето додека ја предводев истата.

Пред поконкретно да ги коментирам наводите од Нацрт извештајот, би сакала да нагласам дека затекнав целосен недостаток на релевантни правилници и процедури за работа, особено во финансискиот дел од работењето, при што сите напори за регулирање на овој дел беа пионерски обиди и работни верзии на документи донесени со цел да се воспостави ред во работењето, а беа во согласност со строгите правила и барања на Европската комисија, чии грантови користи НАЕОПМ.

Иако би сакала да коментирам за повеќе точки, поконкретно ќе се осврнам на следниве наводи од Извештајот:

- Точка 3.1. Интерни контроли
  - Кога стапив на функцијата Директор на НАЕОПМ, Секторот за финансиски прашања се состоеше од само еден вработен. Мој неприкосновен кадровски приоритет беше зајакнување на капацитетите на овој сектор, како резултат на што во првата прилика, во септември 2010 година, беше вработено лице Раководител на сектор за финансиски прашања. Како резултат на незавидната финансиска состојба на НАЕОПМ, како и потребата од зајакнување на другите сектори за да се одговори на барањата од Европската комисија во насока на подигнување на суспензијата на програмите Доживотно учење и Млади во акција, овој сектор не можеше дополнително да се зајакнува.
  - „... Воспоставените интерни контроли во Прирачникот за финансиските процедури, а во врска со точноста, реалноста и објективноста на податоците прикажани во фактурите кои се доставени од страна на добавувачите се непрецизни и со истите не се опишани постапките кои треба да се преземат со цел да се обезбеди уверување дека е извршено фактурирање во согласност со условите од спроведената постапка за јавни набавки и склучените договори...“ - Направени беа сите напори во тековното работење да се осигура точноста, реалноста и објективноста на фактурите од добавувачите, за што за првпат се воведо пракса на записници за примопредавање и изјави од вработени, кога предмет на набавка биле услуги, што е видно од заверените документи. Дополнително, согласно искуства од други институции и други земји, воведен беше и дополнителен степен на интерна контрола – Ликвидатор.

Исто така, како резултат на спроведена постапка за вработување на почетокот на 2011 година беше вработен и внатрешен ревизор.

- Точка 3.2.3.
  - o „...НАЕОПМ сметководствено не ги евидентира побарувањата од вработените по основ на дадени аванси за службени патувања...“ и „...Во текот на годината сметководствено не се евидентирани примените фактури од добавувачи...“ Што се однесува до сметководствено евидентирање на побарувањата и доставените фактури, ова не било вршено поради ограничувања во софтверската апликација за водење на сметководството. Имено, поради суспензијата на програмите со кои менаџира НАЕОПМ, настанал недостаток на финансиски средства за исплаќање на добавувачот на финансиски софтвер, поради што добавувачот одбива да ја доврши софтверската апликација согласно потпишаниот договор. Ова прашање беше многу пати покренувано при состаноци на највисоко ниво во Министерството за образование и наука, во улога на Национален авторитет на НАЕОПМ. Молам во конечниот извештај да се нагласи причината поради која не биле евидентирани гореспоменатите категории.
- Точка 3.3.
  - o Молам во конечниот извештај да се прецизира временскиот период на спроведување на јавните набавки кои што беа предмет на оваа ревизија.
- Точка 5
  - o „...Во месец мај 2010 година, со објаснување дека консултантските услуги се непотребни, директорот на Агенцијата го има раскинато договорот со консултантот...Ваквата состојба во голема мера придонела за појавата на грешките кои се опишани во наодите од овој извештај...“ Би сакала да нагласам дека договорот со консултантската куќа беше раскинат заради недостаток од финансиски средства на соодветната буџетска ставка, поради што беа раскинати и сите останати договори кои не беа покриени со средства во буџетот на институцијата. До колку договорот не се раскинесе, на сметката на НАЕОПМ ќе се акумулираа долгови. Сепак, истата консултантска фирма, БОР-ЕЛ, беше еднократно ангажирана за помош и поддршка при изработка на годишната сметка, што е видно од доставената фактура.

Се надевам дека горенаведените забелешки ќе бидат земени предвид при изготвување на конечниот извештај.

Со почит,

Љубинка Андоновска

**Одговор на забелешки
по Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор**

На ден 02.02.2012 година под архивски број 22-322/1 добиени се забелешки на Нацрт извештајот за извршена ревизија на Овластениот државен ревизор, од страна на одговорното лице (Љубинка Андоновска, директор) за периодот за кој е вршена ревизија на Националната агенција за европски образовни програми и мобилност (НАЕОПМ), сметка на основен буџет 637-15. Забелешките се разгледани од страна на ревизорскиот тим и по истите е констатирано следново:

1. Забелешката која се однесува на наодот во точката 3.1. алинеја 1 од Нацрт извештајот во врска со неизвршеното фактичко разграничување на должностите при евидентирањето на промените во сметководствената евиденција и благајната **не се прифаќа** од причини што не се доставени нови информации кои би придонеле за промена на изнесеното во наодот и со изнесеното се потврдува констатацијата на ревизијата.
2. Забелешката која се однесува на наодот во точката 3.1. алинеја 3 од Нацрт извештајот во врска со необезбеденото уверување дека е извршено фактурирање во согласност со условите од спроведената постапка за јавни набавки и склучените договори **не се прифаќа** од причини што изнесеното не содржи информации кои не ни беа познати во моментот на вршењето на ревизијата и не се доставени нови информации кои би придонеле за промена на констатацијата на ревизијата.
3. Забелешката која се однесува на наодот во точката 3.2.3. од Нацрт извештајот во врска со неизвршеното сметководствено евидентирање на побарувањата од вработените и обврските кон добавувачите **не се прифаќа**. Навремено, целосно и точно евидентирање на состојбите на сите позиции во Билансот на состојбата и Билансот на приходи и расходи е законска обврска на НАЕОПМ согласно Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Менаџментот на НАЕОПМ не требало да ја стави во употреба софтверската апликација за сметководствена евиденција се до моментот на нејзината целосна изработка, без оглед на причините поради кои не била довршена. Ваквата апликација не ги задоволува барањата кои ги поставуваат домицилните законски прописи и барањата на Европската комисија (ЕК), со оглед на тоа што НАЕОПМ е корисник на средства од ИПА фондовите на ЕУ.
4. Забелешката која се однесува на наодот во точката 3.3. од Нацрт извештајот во врска со прецизирање на временскиот период на спроведување на јавните набавки кој беа предмет на ревизијата **не се прифаќа**.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

_____

Недостатоците констатирани во точката 3.3. се одговорност на оние лица кои ја раководеле институцијата во периодот кога постапките за јавни набавки се спроведени. Во точката 1.4. од Нацрт извештајот наведени се лицата кои биле одговорни за работењето на НАЕОПМ во 2010 година и извршено е разграничување на временскиот период кога истите ја обавувале функцијата директор на НАЕОПМ.

5. Забелешката која се однесува на нагласувањето на прашањето истакнато во точката 5 од Нацрт извештајот во врска со потребата од преземање на активности во насока на извршување на неопходните прилагодувања на интегрираниот систем за сметководствена евиденција и дополнителна обука на постојниот кадар во Агенцијата со цел да се обезбеди реалност и објективност во сметководственото известување, **не се прифаќа**, од причини што изнесеното не содржи информации кои не ни беа познати во моментот на вршењето на ревизијата и не се доставени нови информации кои би придонеле за промена на констатацијата на ревизијата. Во однос на наводите дека договорот со консултантската куќа е раскинат поради недостаток на финансиски средства од соодветната буџетска ставка, напоменуваме дека е планирана со Годишниот план за јавни набавки, кој се изготвува врз основа на финансиските средства предвидени во усвоениот Буџет на институцијата за соодветната година.

Скопје, 16.02.2012 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор
